

ДОЛУ РЪЦЕТЕ ОТ КИРИЛИЦАТА - ТЯ Е БЪЛГАРСКА, НЕ СЛАВЯНСКА!

Години наред продължава борбата за международното признание на нашата азбука и срещу опитите на руснаци да изопачат истината.

Кирилицата, като най-трайното и ценно постижение, което България е дала на света, предстои да влезе в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО.

Тъкмо това е най-подходящият момент **да се подчертае категорично нейният български характер**, настояват водещи български медиевисти и историци. Необходимостта това да стане е продиктувана от факта, че преди всичко в науката отдавна се извършават спекулации и подмяна на характера на **Кирило-Методиевия език**. Всички славянски народи посягат на делото на светите братя и го приписват за свое.

Обективните учени по света, независимо от **разнообразното назоваване на езика ни като старославянски, църковнославянски, староцърковнославянски**, винаги влагат едно и също съдържание в термините и фактически отчитат старобългарския им езиков характер. Отклоненията от това положение дълги години бяха редки. В Русия обаче беше създадена група от медиевисти, която целенасочено се опита тотално да ревизира схващането за българската народна основа на Кирило-Методиевия език. Тази основа бе максимално разширена, като в нея бе включен на първо място и руският език. Понеже групата прояви изключително шумна активност и създаде цяла школа от последователи, вече не е за пренебрегване фактът, че отново започна да се хвърля сянка на съмнение върху научната истина за родината на **Кирило-Методиевия език**.

Тенденциозността им, вероятно случайно, но много точно е формулирана в един от руските сборници, посветени на т.нар. древноруски език: „Да се откаже на древноруското общество самостоятелен литературен език - значи то да бъде превърнато в някаква византийско-българска сянка - нещо, което не намира никакво потвърждение във фактите и се основава на лъжливата представа за ниската култура и изостаналост на Древна Рус“, огорчено признават руските учени.

Явно историческите факти се преглъщат трудно от руските езиковеди, независимо че много висококултурни нации по света и днес използват чуждестранни книжовни езици, без това ни най-малко да накърнява техния престиж и

самочувствие.

Съществува още един важен аргумент, на който обикновено не се обръща достатъчно внимание от днешните изследователи. Става дума за употребата на естественото име на Кирило-Методиевия език през Средновековието от безпристрастните и незаинтересовани чуждестранни неславянски автори, пишещи за Солунските братя и за техните ученици. Неизкушени и необременени от национални ангажименти за измисляне на специализирани термини от типа на старославянски, църковнославянски, староцърковнославянски, източнославянски, рускославянски и пр. през вековете след Кирил и Методий (X-XVIII в.) гръцките книжовници използват две ясни етнически названия - славянски и български като абсолютни синоними. В гръцкия вариант от Климентовото житие на Теофилакт се говори за „род славянски, т.е. български“.

В пространното житие на Климент Охридски на гръцки също е отбелязано, че **първите преводи са направени „от гръцки на български“**. Същата мисъл е налице и в „Краткото житие на Климент Охридски“ от Димитър Хоматиан, а тя е, че Свещеното писание е било „преведено на тукашния български диалект от Кирил“. Българският етноним се открива в латински, арменски и др. Така Кирило-Методиевият език, възникнал върху българска народна основа (говорите в Солунско), след опита за изпълнение на културната си мисия в Средна Европа (Моравия и Панония) отново се завръща в своята родна среда (България), където създава своя златен век и утвърждава истинското си етническо име.

„Азбуката, наречена „кирилица“, е оригинално българско явление“, казва за „Торнадо“ историкът Пламен Павлов. „Определянето ѝ като „славянска азбука“ е неточно. Тази дефиниция се дължи най-вече на славистиката от първата половина на XIX в., повлияна както имперските амбиции на тогавашната руска държава така и от слабото познаване на балканските славянски народи по същото време. Още по-неприемливо е кирилицата да бъде наричана „руска“, „сръбска“ и т.н., независимо от широкото ѝ навлизане в културата на тези и други страни и народи. Неслучайно руският император праща в края на 40-те год. на XIX в. Юрий Венелин по българските земи, за да разбере защо

кирилицата е българска азбука и що за държава (и държавна история) са имали

българите, та великата империя пише на техния език! Така че официално признаване на кирилицата за българска азбука в Европейския съюз не трябва да се възприема като акт, предизвикан от патриотични подбуди и емоции. Историческата истина е призната от най-авторитетните европейски учени. Обективният подход изисква научните постижения да получат официална санкция – признаването на кирилицата за български принос в европейската и световната цивилизация”, заключава Павлов.

Всъщност инициативата да се подчертае веднъж завинаги, че **трите азбуки в Европа са гръцката, латинската и кирилицата**, т.е. българската азбука, като трета богослужерна азбука в средновековна Европа, е идея на председателя на Фондация Българска Памет д-р Милен Врабевски с инициативен комитет доц. д-р Пламен Павлов и евродепутата д-р Андрей Ковачев. Борят се за тази кауза вече две години. „Тъкмо сега е най-подходящият момент идеята да получи и по-широка подкрепа, за да си извоюваме заслуженото признание и по линия на ЮНЕСКО и в Европейския парламент. А историческите факти са повече от красноречиви - самият държавнически култ към делото на Солунските братя е доказателство за произхода и съхранението на делото на светите братя”, заяви за "Торнадо" Милен Врабевски, чиято фондация направи пътуващата изложба „Старобългарската азбука и държавата на духа”. Тя обикаля не само страната и българите от диаспората, но вече и цяла Европа и САЩ. Остава още съвсем малко в лицето на държавното рамо, за да може България да се легитимира по достойнство така могъщо, както и през Средновековието.

Списъкът на ЮНЕСКО

В него влизат обекти, номинирани и одобрени по международната програма за световното наследство на Комисията за световното наследство на ЮНЕСКО. Програмата има за цел да каталогизира, именува и опазва обекти с изключително културно или природно значение за общото наследство на човечеството. При определени условия обектите от списъка могат да получат финансиране от Фонда за световно наследство. Програмата е създадена с Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство, която е приета от генералната конференция на ЮНЕСКО на 16 ноември 1972. Оттогава досега 182 страни са ратифицирали конвенцията.

Културните критерии

- Обектите да представят шедьовър на човешкия творчески гений;
- да представят значителен обмен на човешки ценности в даден период от време или в определена културна област от света, за развитието на архитектурата или технологиите, паметниците на изкуството, градоустройството или озеленяването;
- да са единствени по рода си или най-малкото да са изключително свидетелство за културни традиции или за цивилизация, която живее или е изчезнала.
- да са изключителен пример на някой вид сграда, архитектурен или технологичен ансамбъл или пейзаж, които да илюстрират значими етапи от развитието на световната история;

- да са изключителен пример на традиционните селища на човека, земеустройство или използването на морето, които са показателни за една или няколко култури или човешкото взаимодействие с околната среда особено в случаите, когато тя е станала уязвима под силно влияние на необратими промени;
- да са направо или осезаемо свързани със събития или живи традиции, с идеи или с вярвания, с художествени или литературни творби, които са от изключително световно значение.

Анна Кочева